

ด่วนที่สุด

ที่ สว(สนช) ๐๐๐๗/๔๗๘๐

สำนักงานเลขานุการรัฐสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ถนนอู่ทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๙๙ สิงหาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการนำสัตว์เพื่อการจำหน่าย
เนื้อสัตว์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าวข้างต้น

เนื่องจากในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการนำสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. คณะกรรมการวิสามัญได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้บางประการ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔๗/๒๕๕๙ วันพุธที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นด้วยกับข้อสังเกตนี้

จึงส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีตามนี้แห่งข้อบังคับการประชุม สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐๒ วรรคสอง

ขอแสดงความนับถือ
(นายสรัตนา หวังต่อลาภ)

ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติราชการแทน

เลขานุการรัฐสภา
ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักการประชุม

โทรศัพท์ ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๑ - ๒

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๕๒

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ.

คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์เพื่อการจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. การสร้างความปลอดภัยด้านอาหารอันเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคให้ได้บริโภคเนื้อสัตว์ที่ถูกสุขอนามัยจำเป็นต้องมีการพัฒนาและการควบคุมทั้งห่วงโซ่อุปทาน กล่าวคือ ตั้งแต่วัตถุดินพลิตอาหารสัตว์ โรงงานอาหารสัตว์ ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ การเคลื่อนย้ายสัตว์ โรงฆ่าสัตว์ การเคลื่อนย้ายชาガสัตว์ สถานที่จำหน่ายเนื้อสัตว์ และอุตสาหกรรมที่นำไปผลิตต่อเนื่อง ซึ่งในทุกขั้นตอนจะต้องมีการควบคุมให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนดและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ ในเรื่องของโรงฆ่าสัตวนั้น ปัจจุบันประเทศไทยมีโรงฆ่าสัตว์จำนวนไม่นานนักที่มีมาตรฐานที่ดีเทียบเท่ากับต่างประเทศ โรงงานส่วนใหญ่มากกว่า ๒,๐๐๐ แห่ง เป็นโรงฆ่าสัตว์ขนาดเล็กที่เป็นของเอกชนรายย่อยและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็นต้องปรับปรุง แก้ไข พัฒนาให้ได้มาตรฐานที่กำหนด ดังนั้น เพื่อเป็นการจุใจให้มีการปรับปรุง พัฒนา ซึ่งต้องใช้เงินลงทุนสูงมาก การพิจารณายกเว้น งด หรือลดการเก็บอากรและค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เพื่อเป็นการลดภาระด้านต้นทุนให้กับผู้ประกอบการและไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่ต้องบริโภคเนื้อสัตว์ในราคาที่สูงขึ้น และได้เนื้อสัตว์ที่ถูกสุขอนามัยรวมทั้งโรงฆ่าสัตว์และอุตสาหกรรมเลี้ยงสัตว์ทั้งระบบได้รับการพัฒนา เสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาวจึงควรสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง

๒. การเก็บอากรและค่าธรรมเนียม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสัตว์ปีก ซึ่งถือเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยและมีผลกระเทบต่อบุคคลหลายฝ่ายทั้งผู้ประกอบกิจการ ผู้บริโภค และประชาชนซึ่งนับตั้งแต่พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีผลใช้บังคับ รัฐบาลไม่มีการเก็บอากรและค่าธรรมเนียมสำหรับ ไก่ เป็ด และห่าน มาโดยตลอด เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒ วรรคสอง บัญญัติว่า พระราชบัญญัตินี้ จะใช้บังคับในท้องที่ได้เกี่ยวกับสัตว์ที่กำหนดในกฎกระทรวงให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา โดยในปี ๒๕๓๖ รัฐบาลได้มีการออกกฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๓๖) กำหนดให้ ไก่ เป็ด และห่าน เป็นสัตว์ตามความในมาตรา ๔ และกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๖) กำหนดให้เรียกเก็บอากรและค่าธรรมเนียม ไก่ เป็ด และห่าน ดังนี้ อาการการฆ่าสัตว์ ตัวละ ๑๐ สตางค์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ ไก่ ตัวละ ๑๐ สตางค์ เปิด ตัวละ ๕๐ สตางค์ และห่าน ตัวละ ๑ บาท ค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ ตัวละ ๑๐ สตางค์ และค่าธรรมเนียมประทับตราธงให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ของสัตว์ที่ตายเองหรือตายโดยมีได้ถูกฆ่า ตัวละ ๑๐ สตางค์ แต่กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๖) ให้ยกเว้นสำหรับสุกร ไก่ เป็ด และห่าน เพื่อการส่งออก อย่างไรก็ได้ กฎกระทรวงฉบับนี้ไม่มีผลใช้บังคับ เนื่องจากไม่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามความในมาตรา ๒ ของพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ จนกระทั่งในปี ๒๕๔๙ ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกานี้เป็นผลให้พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์ และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และกฎกระทรวงที่ออกตามความของพระราชบัญญัติดังกล่าว

มีผลใช้บังคับกับ ไก่ เป็ด และห่าน แต่รัฐบาลในขณะนั้นมีนโยบายไม่เก็บอากรและค่าธรรมเนียมไก่ เป็ด และห่าน เนื่องจากเกิดวิกฤตการณ์เข้าหัวดันกระบาด และต่อมาในปี ๒๕๔๒ รัฐบาลได้มีการออกกฎหมาย ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๔๒) กำหนดให้ยกเว้นอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมการรับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ สำหรับไก่ เป็ด หรือห่าน ที่จำหน่ายภายในประเทศด้วย จึงทำให้เห็นว่าانبตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ เป็นต้นมา รัฐบาลไม่มีการจัดเก็บอากรและค่าธรรมเนียมดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตและจำหน่ายเนื้อสัตว์ จำหน่ายไก่ เป็ด หรือห่าน ภายในประเทศ และเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการนำสัตว์ดังกล่าวมาซ่า ในโรงฆ่าสัตว์ เพื่อที่จะได้รับการตรวจสอบจากพนักงานตรวจโรคสัตว์ก่อนมีการนำออกจำหน่าย และสามารถแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพอันเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนในด้านสาธารณูปโภคภายในประเทศ และส่งเสริมการพัฒนาระบบมาตรฐานและความปลอดภัยด้านอาหาร เมื่อร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย การเก็บอากรการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมการรับรองให้จำหน่ายเนื้อสัตวนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการพิจารณาอย่างรอบคอบโดยคำนึงถึงสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ โอกาสและความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบกิจการ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้บริโภคและประชาชนโดยรวม ตลอดจนการทำงานด้วยความระมัดระวัง ตรวจสอบและค่าธรรมเนียมดังกล่าว ควรรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการกำกับดูแลการประกอบกิจการฆ่าสัตว์ด้วย

๓. ควรทบทวนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการด้านโรงฆ่าสัตว์ นี่เป็นการทบทวนบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพและความพร้อมที่แตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากร หรือด้านงบประมาณ ซึ่งการดำเนินการด้านโรงฆ่าสัตวนั้นใช้งบประมาณในการดำเนินการค่อนข้างมาก และปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินการด้านโรงฆ่าสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่าจะมีมาตรฐานที่ดีหรือไม่ และเพื่อเป็นการลดภาระด้านงบประมาณ หรือความพร้อมด้านบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องใช้ในการดำเนินการด้านโรงฆ่าสัตว์ และสามารถนำไปสู่งบประมาณที่จะใช้ในส่วนนี้ไปส่งเสริมและพัฒนาบริการสาธารณสุขด้านอื่น ๆ ให้กับประชาชนได้มากขึ้น ดังนั้น การดำเนินการด้านโรงฆ่าสัตว์ในอนาคต ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินการมากขึ้น รวมทั้งให้เอกชนสามารถเข้าโรงฆ่าสัตว์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ด้วย โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้กำกับดูแลการดำเนินการของเอกชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคและประชาชน ตลอดจนรัฐบาลควรคำนึงถึงความพร้อมในการดำเนินการโรงฆ่าสัตว์ของภาครัฐ และโรงฆ่าสัตว์เอกชนที่มีขนาดเล็กอย่างรอบคอบ เนื่องจากบทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ใบอนุญาตหรือการอนุญาตได้ ๑ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีอายุอีก ๕ ปี ก่อนที่ใบอนุญาตดังกล่าวจะสิ้นอายุ รัฐบาลควรมีมาตรการส่งเสริมให้โรงฆ่าสัตว์เหล่านี้พัฒนาไปสู่มาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด หากไม่มีการดำเนินการดังกล่าว โรงฆ่าสัตว์บางส่วนหรือบางพื้นที่อาจต้องหยุดดำเนินการ ซึ่งจะส่งผลให้เนื้อสัตว์ในตลาดมีจำนวนลดลงและทำให้เนื้อสัตว์มีราคาสูงขึ้นได้ เนื่องจากมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค และประชาชน

๔. การกำหนดรายละเอียดและหลักเกณฑ์ ด้านมาตรฐานโรงฆ่าสัตว์ของกรมปศุสัตว์ ควรมีความชัดเจนเพื่อให้การกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตมีเอกสาร และเป็นการส่งเสริมสุขอนามัย ของผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักเกณฑ์การอนุญาตให้ฆ่าสัตว์นอกโรงฆ่าสัตว์ต้องมีความรัดกุม รวมถึงรายละเอียดเกี่ยวกับการฆ่าสัตว์ตามพิธีกรรมทางศาสนา เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการแอบอ้าง หรือการหลอกเลี้ยงไม่ฆ่าสัตว์ในโรงฆ่าสัตว์ ตลอดจนการกำหนดหลักเกณฑ์การตรวจสอบในกระบวนการ ฆ่าสัตว์ การขนส่งเนื้อสัตว์ การชำแหละและตัดแต่งเนื้อสัตว์ที่มีมาตรฐาน ทั้งนี้ เพื่อสร้างความปลอดภัย ด้านอาหารให้กับผู้บริโภคให้ได้บริโภคเนื้อสัตว์ที่ถูกสุขอนามัยและเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดี ในด้านอาหารของประเทศไทย รวมทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคในด้านความปลอดภัย ของอาหารได้อีกด้วย

ถูกต้องตามมติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
(นายสุรัตน์ หวังต่อลาภ)
ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ
สำนักงานเลขานุการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขานุการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ